

Regionale formule 2.0

2018-2021

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Kader voor de regionale formule.....	4
2.1	Landelijk kader	4
2.2	Regionale samenwerking	4
3	Aanscherping regionale formule	5
3.1	Inleiding.....	5
3.2	Algemeen.....	5
3.2.1	Hoe uniek is de formule?.....	5
3.2.2	Sturing	6
3.2.3	ICT.....	7
3.3	Toeleiding en toegang naar jeugdhulp.....	9
3.4	Jeugd- en gezinshulp	12
3.5	Gezinsregie	14
3.6	Aansluiting lokale situatie	16
4	Bijlagen: Bijlage 1.....	19
4.1	Bijlage 2	21

1 Inleiding

In 2016 heeft in opdracht van het Algemeen Bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd (verder Algemeen Bestuur) een evaluatie plaatsgevonden van de Serviceorganisatie en de Stichting Jeugdteams als onderdelen van het stelsel jeugdhulp regio Zuid-Holland Zuid. Deze evaluatie kwam voort uit de afspraken om voor het aflopen van deze beleidsperiode vast te stellen of het stelsel waarvoor is gekozen, voldoet en wordt voortgezet vanaf 2018.

SeinstraVandelaar heeft deze evaluatie gehouden onder gemeenten (bestuurlijk en ambtelijk), jeugdhulpaanbieders en de Stichting Jeugdteams. Het rapport 'Evaluatie Serviceorganisatie Jeugd en formule jeugdteams Zuid-Holland Zuid' is in juni 2016 verschenen.

Het evaluatierapport maakt duidelijk 'dat het stelsel niet veranderd zou moeten worden, hooguit op onderdelen verbeterd'.

Het Algemeen Bestuur heeft de Serviceorganisatie gevraagd om op basis van de verbeterpunten uit het rapport een verbeterplan op te stellen in het eerste kwartaal van 2017. Het verbeterplan van de Serviceorganisatie wordt u in een separate notitie aangeboden. Een specifiek punt uit de evaluatie en de zienswijzen van de gemeenteraden betreft de 'Verheldering van de afspraken tussen de Serviceorganisatie, Stichting Jeugdteams en gemeenten'. De basis van deze afspraken is de regionale formule die voorafgaand aan de decentralisatie in het Beleidsrijk Regionaal Transitiearrangement (BRTA) is vastgesteld.

Deze notitie heeft tot doel om op basis van de huidige ervaringen met de regionale formule, voor de komende periode een nieuwe regionale formule jeugd op te stellen op basis van lokale kracht en regionale verbinding.

Uiteindelijk vindt deze verduidelijking zijn beslag in het nieuw vast te stellen regionale beleidskader dat in de periode 2018-2021 wordt gehanteerd.

2 Kader voor de regionale formule

2.1 Landelijk kader

Gemeenten waren voor de invoering van de Jeugdwet al verantwoordelijk voor het organiseren van preventieve hulp, zorg en ondersteuning voor opgroei- en opvoedvragen.

Met de invoering van de Jeugdwet is een kanteling doorgevoerd. De kernwoorden daarbij zijn: normalisatie van de opvoeding, eigen kracht, toegang en hulp dichtbij gezinnen en 1 gezin 1 plan.

De Jeugdwet geeft niet alleen aan wat gemeenten dienen te organiseren, maar geeft ook het kader waar deze jeugdhulp aan dient te voldoen: er moet verantwoorde hulp worden aangeboden, adequaat georganiseerd, in overeenstemming met de te dragen verantwoordelijkheid en berustend op een professionele standaard. Dit is verder gespecificeerd in het besluit Jeugdwet. Daarin is bijvoorbeeld opgenomen dat jeugdhulpverleners zich moeten registreren bij het Kwaliteitsregister Jeugd en moeten werken volgens een verantwoorde werktoedeling.

In bijlage 1 wordt de beleidscontext van transformatie en kwaliteit in de Jeugdwet nader geduid.

2.2 Regionale samenwerking

Gemeenten in de regio Zuid-Holland Zuid hebben er in een vroegtijdig stadium voor gekozen om regionaal samen te werken, waarbij is gekozen om solidair te zijn op de uitgaven voor jeugdhulp. De voornaamste redenen om hiervoor te kiezen waren om de schommelingen in het gebruik van jeugdhulp op te vangen en het financiële risico voor individuele gemeenten te beperken. Belangrijkste randvoorwaarde voor het instellen van solidariteit was het eenduidig vormgeven van de toegang en de lokale jeugdhulp door het vaststellen van een regionale formule jeugdteams. Deze krachtige regionale samenwerking en solidariteit is uniek in Nederland. Geen andere regio is het gelukt om dergelijke regionale afspraken te maken en dit maakt dat regio's ook van ons voorbeeld willen leren.

De kern van deze regionale formule is opgenomen in het Beleidsrijk Regionale Transitie Arrangement (BRTA). In het kort komt het hier op neer (In bijlage 2 is een uitgebreide beschrijving opgenomen):

- De teams staan centraal tussen de lokale basisvoorzieningen en de regionale zorgmarkt
- Het jeugdteam biedt (direct beschikbare) basiszorg die voortkomt uit de geestelijke gezondheidszorg, de zorg voor (licht) verstandelijk beperkten, de jeugdzorg of een combinatie daarvan.
- Indien nodig kan het jeugdteam er specialistische ondersteuning bij halen.
- Het jeugdteam werkt actiegericht, organiseert de ondersteuning zoveel mogelijk in de directe leefomgeving van het gezin en
- zoekt steeds naar versterking van de eigen kracht van de jeugdige en het gezin.
- Wanneer nodig, ondersteunt het jeugdteam het gezin bij het nemen van de regie op de hulp en ondersteuning.

- Het gezin bepaalt samen met het jeugdteam welke zorg het best passend is, waarbij het uitgangspunt is zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig.

3 Aanscherping regionale formule

3.1 Inleiding

De papieren werkelijkheid van de regionale formule moest zich na 1 januari 2015 gaan bewijzen in de lokale ondersteuningsstructuren van de 17 gemeenten. De lokale structuren verschillen onderling sterk:

- Verschillende organisaties in de teams die samenwerken;
- Er wordt op verschillende locaties gewerkt;
- De aansturing van de teams is verschillend;
- De doelgroep is verschillend (0-100 teams en jeugdteams);
- De sturing en het toezicht vanuit de individuele gemeente en hoe de gemeente daarop toeziet is verschillend;
- Etc.

Deze verschillen hebben praktische, maar ook meer fundamentele vragen opgeleverd ten aanzien van de toepassing van de regionale formule. In dit hoofdstuk wordt aan de hand van de vragen en onduidelijkheid een nieuwe regionale formule 2018-2021 voorgesteld.

Eerst wordt in een algemene paragraaf de vragen geduid rondom definitie van de formule, sturing en ICT. Daarna wordt ingegaan op de drie hoofdtaken en de inbedding in de lokale structuur.

3.2 Algemeen

3.2.1 Hoe uniek is de formule?

Vragen:

1. Blijven alle gemeenten procentueel hetzelfde bijdragen aan de inzet van jeugdprofessionals?
2. Wie mag zich jeugdprofessional noemen?
3. Hoe uniek zijn de taken 1) toegang, 2) jeugd- en gezinshulp, 3) gezinsregie?

Regionale formule 2.0:

In het BRTA is vastgelegd dat een percentage van het totale jeugdhulpbudget wordt toebedeeld om de toegang/toeleiding, jeugd- en gezinshulp en gezinsregie zoals uitgevoerd door de Stichting jeugdteams door de Serviceorganisatie te laten contracteren. Dit was een belangrijk voorwaarde om solidair te kunnen zijn op de regionale zorgmarkt. Voor de uitvoering van de regionale formule 2.0 wordt dit uitgangspunt gecontinueerd.

Onder 'jeugdprofessionals' worden de medewerkers van Stichting Jeugdteams verstaan. De jeugdprofessionals moeten zijn toegerust om problemen breed¹ in kaart te brengen en de toeleiding naar jeugd- en opvoedondersteuning te organiseren. Jeugdprofessionals hebben, ondersteund door de Stichting Jeugdteams, de kennis en kunde in huis om de toegangstaak voor jeugdhulp bij de aanbieders van de regionale zorgmarkt te kunnen uitvoeren.

Jeugdprofessionals zijn opgeleid en worden blijvend door de Stichting Jeugdteams geschoold om jeugdigen en hun ouders te helpen met problemen die onder jeugdhulp vallen. Hierbij zijn zij specifiek in te schakelen bij gezinnen met problematiek die raakt aan de veiligheid of ontwikkeling van een jeugdige. Daarbij wordt (preventieve) opvoed- en opgroeiondersteuning ook door andere deelnemers van de lokale teams geboden om zo ook voor lichtere problematiek lokaal ondersteuning te kunnen bieden. De jeugdprofessionals kunnen gezinsregie uitvoeren voor gezinnen met meervoudige problematiek ten behoeve van 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur.

Samenvattend:

- Voor de uitvoering van de regionale formule 2.0 wordt van alle gemeenten dezelfde procentuele bijdrage gevraagd;
- Jeugdprofessionals van de Stichting Jeugdteams hebben de kennis en kunde om de toeleiding naar jeugd- en opvoedhulp uit te voeren;
- Jeugdprofessionals zijn experts op het gebied van jeugdhulp.

3.2.2 Sturing

Vragen:

1. Wie is (inhoudelijk) eindverantwoordelijkheid op de werkzaamheden van de jeugdprofessional als er een gemeentelijke (CJG) coördinator actief is?
2. Gaat een gemeente over de bedrijfsvoering van Stichting Jeugdteams?
3. Wie stuurt op de uitvoering van de lokale opdracht?
4. Hoe ver gaat de samenwerking met de lokale partners?

Regionale formule 2.0:

Regionaal zijn het beleidskader, de Verordening en regels en de opdracht aan de Stichting Jeugdteams- vastgelegd en deze zijn voor de eenduidigheid van de toegang leidend bij de uitvoering van de hieraan gelieerde taken. De Serviceorganisatie contracteert Stichting Jeugdteams voor de uitvoering van de taken en stuurt op de uitvoering van deze opdracht.

Lokaal is er diversiteit aan structuren ontstaan bijvoorbeeld CJG teams of sociale teams), en is er een ontwikkeling naar brede teams waarin opvoed- en opgroeiondersteuning en ondersteuning bij problemen in de zelfredzaamheid worden samengevoegd, de zogenaamde 0-100 teams. De samenwerking in de teams kan (ambtelijk) worden aangestuurd. De gemeenten gaan echter niet over de bedrijfsvoering van de Stichting Jeugdteams.

¹ Onder 'breed' wordt verstaan dat jeugdprofessionals in kaart kunnen brengen waar er problemen zijn over opvoed- en opgroei vraagstukken en problemen rondom zelfredzaamheid (inkomen, schulden, werk, huisvesting). Als er problemen rondom zelfredzaamheid zijn, worden collega's ingeschakeld die hiervoor de kennis en expertise in huis hebben.

Stichting Jeugdteams stuurt op de jeugdprofessionals om hen deskundig te maken en te houden en is (eind-)verantwoordelijk voor de taken die uitgevoerd worden door de jeugdprofessionals. Zoals gezegd stuurt de Serviceorganisatie op het uitvoeren van de regionale opdracht. Voor de lokale uitvoering vraagt dit om heldere afspraken tussen gemeenten en de Stichting Jeugdteams over aansturing en verantwoordelijkheidsverdeling.

Stichting Jeugdteams heeft een ondersteunende beroepsmatige-, facilitaire- en managementstructuur. Gemeenten kunnen ten behoeve van de lokale context de jeugdprofessionals aanvullende deskundigheidsbevordering toedelen onder financiële en inhoudelijke verantwoordelijkheid van de betreffende gemeente.

Een eventueel extra aanvullende lokale opdracht (op de regionale opdracht vanuit de Serviceorganisatie) aan de Stichting Jeugdteams is mogelijk, maar gebeurt onder de inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid van de betreffende gemeente. De lokale opdracht wordt aan het Dagelijks Bestuur voorgelegd ter of deze aansluit en niet strijdig is met de regionale opdracht.

Samenvattend:

- Voor eenduidigheid van de toegang tot jeugdhulp is het regionale kader leidend;
- De samenwerking in de lokale teams kan (ambtelijk) worden aangestuurd;
- Stichting Jeugdteams is inhoudelijk eindverantwoordelijk voor de taken die worden uitgevoerd door de jeugdprofessionals;
- Gemeenten en Stichting Jeugdteams maken afspraken over de aansturing en de eindverantwoordelijkheid;
- Stichting Jeugdteams levert deskundige jeugdprofessionals op de kerntaken;
- Een extra aanvullende lokale opdracht (op de regionale opdracht vanuit de Serviceorganisatie) aan de Stichting Jeugdteams is mogelijk, maar gebeurt onder de inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid van de betreffende gemeente. De lokale opdracht wordt aan het Dagelijks Bestuur voorgelegd ter toetsing aan de regionale opdracht.

3.2.3 ICT

Vragen:

1. Wie bepaalt welk ICT-systeem gebruikt moet worden ten aanzien van 1) de toegang; 2) jeugd- en gezinshulp; 3) gezinsregie?

Regionale formule 2.0:

De 17 gemeenten hebben afgesproken om, behalve voor de Stichting Jeugdteams, samen solidair te zijn bij de verrekening van de kosten voor jeugdhulp. Dit impliceert dat op een gelijke manier de regionaal gecontracteerde activiteiten worden geregistreerd, zodat monitoring en sturing op regionaal niveau kan worden vormgegeven. Dit betekent dat voor de registratie van de toegekende jeugdhulp in de toegangstaak het regionaal gefaciliteerde systemen wordt gebruikt (MO platform van Stipter).

Aan (digitale) dossiervorming, dossiers die jeugdprofessionals aanleggen voor de toegangstaak en het bieden van jeugd- en gezinshulp (en samenhangend gezinsregie), worden uitgebreide eisen

gesteld in de Jeugdwet. Jeugdprofessionals moeten eenvoudig (afgeschermd) kunnen uitwisselen over casuïstiek. Ook hebben de jeugdprofessionals een systeem nodig om gegevens te verwerken voor bedrijfsmatige aangelegenheden, bijvoorbeeld personeelszaken. Stichting Jeugdteams onderhoudt een eigen ICT systeem (Tick) dat daarin voorziet.

Een gemeente kan een ander ICT systeem kiezen of koppelen. Dit systeem moet dan echter wel voldoen aan de eisen uit de Jeugdwet en moet eenduidige gegevens leveren voor regionale monitoring. Aangezien de jeugdprofessionals ook regionaal afstemmen, zal dit bij de jeugdprofessionals leiden tot onduidelijkheid en extra administratieve last. Wij willen gemeenten dan ook met klem adviseren om gebruik te maken van het systeem Tick en te zorgen voor een goede koppeling met eventuele andere systemen.

Samenvattend:

- Toegekende jeugdhulp wordt regionaal in het Stipter systeem verwerkt;
- Gezien de voordelen op de uitvoering is het advies om jeugdprofessionals voor dossiervorming gebruik te laten maken van het Tick systeem of een koppeling te faciliteren;
- Bij keuze door een gemeente voor een ander ICT-systeem moet worden voldaan aan de eisen uit de Jeugdwet en regionale monitoring.

Concreet houdt dit in de verdeling regionaal/lokaal het volgende in:

ALGEMEEN		
	Gelijk in 17 gemeenten, wordt uitgevoerd door en is onderdeel van regionale financiering van Stichting Jeugdteams	Lokaal te bepalen, lokaal te financieren
1. Formule	Jeugdprofessionals zijn medewerkers van Stichting Jeugdteams	De gemeente bepaalt in welk teamverband de jeugdprofessionals werkzaam zijn
2. Sturing	Stichting Jeugdteams heeft een ondersteunende en sturende beroepsmatige, facilitaire en managementstructuur voor de gecontracteerde taken	Lokale aansturing ten behoeve van een gedragen uitvoering en samenwerking, bijvoorbeeld in 0-100 teams
	De stichting Jeugdteams is (eind-) verantwoordelijk voor de uitvoering van taken door jeugdprofessionals	Lokale aansturing ten behoeve van een gedragen uitvoering en samenwerking, bijvoorbeeld in 0-100 teams

<p>3. ICT</p>	<p>Voor de registratie van de toekenningen in het kader van de toegangstaak voor jeugdhulp en jeugd- en gezinshulp wordt er in de regionaal gefaciliteerde systemen gewerkt</p>	<p>-</p>
	<p>Voor dossiervorming in het kader van de toegangstaak en jeugd- en gezinshulp/casusregie onderhoudt de Stichting Jeugdteams een regionaal ondersteunend ICT systeem</p>	<p>Een lokaal registratie systeem kan worden gebruikt, dit kan leiden tot een grotere administratieve last</p>

3.3 Toeleiding en toegang naar jeugdhulp

De vragen:

1. Wie voert gesprekken ter verduidelijking van de hulpvraag?
2. Wie stelt het actieplan op?
3. Wie mag het actieplan ondertekenen voor de toekenning over de inzet van jeugdhulp?

Regionale formule 2.0:

Gezien de solidariteitsafspraken in de regio Zuid-Holland Zuid is het belangrijk dat op een gelijklopende manier door jeugdprofessionals hun toegangstaak wordt uitgevoerd. Stichting Jeugdteams zorgt daarom voor een regionale deskundigheidbevordering ten behoeve van deze taak. Ook kunnen jeugdprofessionals een beroep doen op hun helpdesk om bij ingewikkelde hulpvragen de juiste, hulp en ondersteuning in te zetten. Daarbij wordt er ook gebruik gemaakt van de expertise van collega's. Jeugdprofessionals werken conform de uitgangspunten van de Jeugdwet: normaliseren van de opvoeding, demedicalisering en eigen kracht.

Het actieplan is het document waarin de aanvraag voor een individuele voorziening jeugdhulp en het advies op deze aanvraag wordt vastgelegd. Dit betreft zowel Zorg in Natura als het persoonsgebonden budget. De jeugdprofessionals geven een advies aan de Serviceorganisatie over het besluit tot individuele voorziening en zijn eindverantwoordelijk. Medewerkers van andere organisaties in de teams kunnen een inhoudelijke bijdrage leveren, mits de inhoudelijke afweging in lijn is met het landelijke en regionale kader.

Uitgangspunt is dat de jeugdige en zijn ouder bij de overgang van de ene naar de andere professional niet opnieuw hun verhaal hoeven te doen en dit zo veel als mogelijk door middel van overdracht van gegevens wordt geregeld.

In de GiZ-methodiek ²die tijdens het onderzoek in het gezin door de jeugdprofessional wordt gehanteerd om krachten en problemen bij het opvoeden en opgroeien vast te stellen, wordt ook de mate van zelfredzaamheid van ouders onderzocht. Hierdoor wordt invulling gegeven aan 1 gezin, 1 plan. Als gemeenten jeugdprofessionals een verdere duiding en screening van deze problemen in de zelfredzaamheid van volwassenen of aanvullende methodieken voor jeugd wil laten uitvoeren, is het de verantwoordelijkheid van de betreffende gemeente om de jeugdprofessionals daarvoor op te leiden.

Samenvattend:

- Toegangstaak voor jeugdhulp wordt regionaal eenduidig uitgevoerd onder de eindverantwoordelijkheid van de jeugdprofessional;
- Het actieplan is het document waarin de aanvraag voor een individuele voorziening jeugdhulp en het advies op deze aanvraag wordt vastgelegd;
- De jeugdprofessionals gebruiken regionaal dezelfde GiZ-methodiek om krachten en problemen bij opvoeden en opgroeien in kaart te brengen.

Concreet houdt dit in de verdeling lokaal/regionaal het volgende in:

TOELEIDING EN TOEGANG		
Een deskundige toeleiding naar, advisering over, bepaling van en het inzetten van de een voorziening voor jeugd- en opvoedhulp		
	Gelijk in 17 gemeenten, wordt uitgevoerd door en is onderdeel van regionale financiering van Stichting Jeugdteams	Lokaal te bepalen, lokaal te financieren
1. toeleiding en toegang	Expertise, opleiding en scholing van jeugdprofessionals is op basis kwaliteitseisen Jeugdwet, besluit Jeugdwet, Kwaliteitsregister Jeugdhulp, brancheverenigingen	De gemeente bepaalt in welk teamverband de jeugdprofessionals werkzaam zijn
2. Het faciliteren van de jeugdige e/of ouder(s) bij het zoeken naar oplossingen in het eigen netwerk	Met vrijwilligersorganisaties zijn directe verbindingen aangegaan	Bepalen met welke vrijwilligersorganisaties verbindingen worden aangegaan

² GiZ staat voor gezamenlijk inschatten zorgbehoeften. Hiermee worden langs tien onderwerpen met de gezinsleden samen in kaart gebracht wat er goed gaat in het gezin en waar er problemen zijn.

<p>3. Het faciliteren van de jeugdige en/of ouder(s) bij het zoeken naar en gebruik maken van een andere of algemene voorziening</p>	<p>Met de andere en algemene voorzieningen zijn verbindingen aangegaan</p>	<p>Bepalen met welke lokale andere en algemene voorzieningen er verbindingen worden aangegaan</p>
<p>4. Het opstellen van het integraal ondersteuningsplan waarbij de verschillende leefdomeinen van de jeugdige en het gezin met elkaar worden verbonden</p>	<p>De jeugdprofessionals triageren en screenen breed, opvoeden, opgroeien en of er problemen zijn in de zelfredzaamheid in het kader van 1 gezin, 1 plan. Dit wordt gedaan met de GiZ methodiek. Stichting Jeugdteams is verantwoordelijk voor het adviseren en realiseren van jeugdhulp voor opvoeden en opgroeien</p>	<p>Medewerkers toegang vanuit Wmo, Participatiewet, Passend Onderwijs adviseren en realiseren de inzet van hulp, zorg en ondersteuning in dat kader</p>
<p>5. Het beoordelen of specialistische zorg nodig is</p>	<p>Stichting Jeugdteams adviseert aan de Serviceorganisatie Jeugd of en zo ja een individuele voorziening jeugdhulp het best passend is</p>	<p>Medewerkers van andere organisaties kunnen ten behoeve van het advies een inhoudelijke bijdrage leveren indien dit is opgesteld op basis van het regionale afwegingskader</p>
	<p>Stichting Jeugdteams faciliteert een expertiseteam voor niet reguliere jeugdhulpvragen</p>	<p>-</p>
<p>6. Het geven van een advies voor een beschikking jeugdhulp die door de Serviceorganisatie wordt afgegeven</p>	<p>Jeugdprofessionals leggen het advies op een aanvraag (individuele) voorziening vast door middel van een actieplan</p>	<p>Medewerkers van andere organisaties kunnen ten behoeve van het advies een inhoudelijke bijdrage leveren indien dit is opgesteld op basis van het regionale afwegingskader</p>
<p>7. De afhandeling voor aanvragen jeugdhulp met als leveringsvorm een persoonsgebonden budget</p>	<p>Jeugdprofessionals beoordelen en handelen aanvragen jeugdhulp af met als leveringsvorm een PGB op basis van de Verordening, nadere regels en beleidsregels.</p>	<p>Medewerkers van andere organisaties kunnen ten behoeve van het advies een inhoudelijke bijdrage leveren indien dit is opgesteld op basis van het regionale afwegingskader</p>

3.4 Jeugd- en gezinshulp

De vragen die hierbij naar voren zijn gekomen, luiden:

1. Wie bepaalt welke basiskennis en/of expertise aanwezig moet zijn bij de jeugdprofessional?
2. Wie bepaalt welke methodieken voor de toeleiding en ambulante hulpverlening worden toegepast (zoals triage, inschatten zorgbehoefte, opvoedondersteuning) en waarom?
3. Wie ziet er op toe/mag er op toezien dat de jeugdprofessionals reflectie toepassen op hun werkzaamheden in het kader van intervisie en supervisie?
4. Wie bepaalt welke specifieke personen door de Stichting Jeugdteams worden aangenomen? Of anders gezegd, wie bepaalt de functie- en kwaliteitseisen van de jeugdprofessional?
5. Mogen jeugdprofessionals met specifieke expertise voor meerdere gemeenten werken, dus (sub-) regionaal?

Regionale formule 2.0:

De jeugdprofessional werkt op basis van een T-profiel: alle jeugdprofessionals hebben een algemene basis met een specifieke expertise. In hun basiskennis hebben alle jeugdprofessionals een methodiek om te kunnen bepalen of en zo ja welke opvoed- en opgroeioproblemen er spelen alsook of de ouders problemen hebben met hun zelfredzaamheid. Daarbij hebben zij kennis van de Jeugdwet, de regionale regels, werkwijzen en processen en algemene basiskennis voor het bieden van ambulante jeugdhulp.

Jeugdprofessionals hebben een aanvullende specifieke expertise, bijvoorbeeld ten aanzien van veiligheidsvraagstukken, omgangsbegeleiding, ingewikkelde hulpvragen of specifieke systemische benadering. Met dit palet aan kennis en expertise wordt door de Stichting Jeugdteams jeugdprofessionals geleverd, die ingezet kunnen worden om lokaal ambulante jeugdhulp te bieden voor vaak voorkomende opvoed- en opgroeiopvraagstukken. Aanvullende expertises zijn voor alle gemeenten beschikbaar. Zo nodig worden deze subregionaal of regionaal niveau georganiseerd, als dit efficiënter en/of effectiever is.³

Om conform de eisen van de Jeugdwet, aansluitende regelgeving en brancheafspraken te werken, is het nodig dat jeugdprofessionals een beroep kunnen doen op collega's met expertise voor supervisie en intervisie. Hierdoor is geborgd dat zij casuïstiek kunnen bespreken ten behoeve van de ontwikkeling van hun eigen professionaliteit en de problematiek van de jeugdige en zijn ouders. Stichting Jeugdteams zorgt voor jeugdprofessionals die voldoen aan en worden ondersteund conform de eisen van de Jeugdwet, het besluit Jeugdhulp, kwaliteitsregister Jeugd en de brancheafspraken.

De jeugdprofessionals bieden het volgende:

1. Ambulante jeugd- en gezinshulp als algemene voorziening
Ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een

³ Een goed voorbeeld van een expertise die niet in ieder team aanwezig is, is omgangsbegeleiding. Dit zijn jeugdprofessionals die worden ingezet als de rechter bepaalt dat omgangsbegeleiding moet worden ingezet.

verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptie gerelateerde problemen⁴.

2. Jeugd- en gezinshulp bij (mogelijke) bedreiging van de veiligheid en/of ontwikkeling van een jeugdige.
 - Samenwerking met partners in de Veiligheidskolom: Beschermingstafel, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen, Raad voor de Kinderbescherming.
 - Jeugdhulp bij een drangmaatregel
 - Afschaalde meldingen door Veilig Thuis
 - Realisatie van vrijwillig gesloten plaatsingen
 - Tegenstellingen tussen gezagdragende ouders in de opvoeding ('vechtscheidingen')
 - Door de rechter opgelegde omgangsbegeleiding
3. Crisishulp

Samenvattend:

- De jeugdprofessional werkt op basis van een T-profiel: alle jeugdprofessional hebben een algemene basis met een aanvullende specifieke expertise;
- Jeugdprofessionals kunnen ingezet worden om lokaal ambulante jeugdhulp te bieden voor vaak voorkomende opvoed- en opgroevraagstukken;
- Expertises kunnen (sub-)regionaal worden georganiseerd als dit efficiënter en/of effectiever is;
- Jeugdprofessionals moeten een beroep kunnen doen op collega's met expertise voor supervisie en intervisie.

Concreet houdt dit voor de verhouding lokaal/regionaal het volgende in:

Jeugd- en gezinshulp		
De jeugdprofessional biedt ambulante jeugd- en gezinshulp aan jeugdigen en hun ouders ten behoeve van opvoed- en opgroevragen		
	Gelijk in 17 gemeenten, wordt uitgevoerd door en is onderdeel van regionale financiering van Stichting Jeugdteams	Lokaal te bepalen, lokaal te financieren
1. Het bieden van ambulante jeugd- en gezinshulp	Expertise, opleiding en scholing van jeugdprofessionals is op basis kwaliteitseisen Jeugdwet, besluit Jeugdwet, Kwaliteitsregister Jeugdhulp, brancheverenigingen	De gemeente bepaalt in welk teamverband de jeugdprofessionals jeugd- en gezinshulp aanbieden

⁴ Jeugdwet, Artikel 1.1, begripsbepaling jeugdhulp

	Jeugdprofessionals beschikken over een t-profiel: generalistische basis, aangevuld met expertise en deskundigheid ten behoeve van hun specialisme en/of specialisatie	De gemeente bepaalt in welk teamverband de jeugdprofessionals jeugd- en gezinshulp aanbieden
	Bieden van overbruggende jeugd- en gezinshulp aan cliënten voor wie jeugdhulp uit de zorgmarkt is aangevraagd, maar die op de wachtlijst staan	De gemeente bepaalt in welk teamverband de jeugdprofessionals jeugd- en gezinshulp aanbieden
2. Het bieden van ambulante jeugd- en gezinshulp bij (mogelijke) bedreiging van de veiligheid en/of ontwikkeling van een jeugdige	Samenwerking met partners in de Veiligheidskolom: Beschermingstafel, Veilig Thuis, Gecertificeerde Instellingen, Raad voor de Kinderbescherming	-
	Het bieden van jeugd- en gezinshulp bij een drangmaatregel	-
	Het bieden van jeugd- en gezinshulp bij tegenstellingen tussen gezagdragende ouders in de opvoeding ('vechtscheidingen')	-
	Overname van gezinnen van Veilig Thuis waar na melding geen onderzoek wordt uitgevoerd	-
	De realisatie van vrijwillig gesloten plaatsingen	-
	Het bieden van door de rechter opgelegde omgangsbegeleiding	-
3. Het verlenen van crisishulp	Jeugdprofessionals bieden crisishulp	-

3.5 Gezinsregie

De vragen:

1. Wie mogen er gezinsregie uitvoeren?
2. Is gezinsregie ook het monitoren van het actieplan als jeugdigen hulp, zorg en ondersteuning bieden van jeugdhulpaanbieders uit de regionale zorgmarkt?

Regionale formule 2.0:

Gezinsregie vereist specifieke deskundigheid en vaardigheden, maar is geen taak die alleen is voorbehouden aan jeugdprofessionals. Wel zorgt de Stichting Jeugdteams er voor dat er jeugdprofessionals in dienst zijn, die gezinsregie kunnen uitvoeren voor gezinnen met meervoudige problematiek. Gezinsregie houdt in dat als ouders zelf niet kunnen of willen, de jeugdprofessional de regie voert op de totstandkoming en uitvoering van een integraal gezinsplan van meerdere te adresseren problemen. Dit zijn zelfredzaamheidsproblemen en/of opvoed- en opgroei-ondersteuning en/of gezinsleden. De totstandkoming van hulp, zorg en ondersteuning conform de doelen uit het gezinsplan behoort tot de verantwoordelijkheid van de betreffende aanbieder; de noodzakelijke afstemming, voortgang en oplossen van eventuele problemen wordt door de gezinsregisseur opgepakt. Voor problemen die te maken hebben met volwassenenproblematiek wordt afgestemd en vastgelegd wie de gezinsregie oppakt. Jeugdprofessionals kunnen geen gezinsregie leveren in gezinnen waar geen jeugdigen aanwezig zijn.

Dit is een taak die nog verdere ontwikkeling van de Stichting Jeugdteams vraagt, zodat er jeugdprofessionals zijn die hiervoor voldoende deskundig en vaardig zijn. Ook wordt er, omdat er nog onduidelijkheid is over wat gezinsregie inhoudt, regionaal (in ieder geval samen met gemeenten, Stichting Jeugdteams en Serviceorganisatie) uiterlijk in 2018 nadere afspraken over gezinsregie vastgesteld.

Samenvattend:

- Stichting Jeugdteams zorgt dat er jeugdprofessionals beschikbaar zijn die gezinsregie kunnen uitvoeren voor gezinnen met meervoudige problematiek;
- Jeugdprofessionals kunnen geen gezinsregie leveren in gezinnen waar geen jeugdigen aanwezig zijn.

Concreet houdt dit voor de verhouding lokaal/regionaal het volgende in:

Gezinsregie		
Het gezin voert de regie en wordt daarin zo nodig ondersteund: één gezin, één plan, één regisseur		
	Gelijk in 17 gemeenten, wordt uitgevoerd door en is onderdeel van regionale financiering van Stichting Jeugdteams	Lokaal te bepalen, lokaal te financieren
1. Het toezien op, bewaken van en het nemen van maatregelen ten behoeve van de uitvoering van het gezinsplan	Jeugdprofessionals kunnen gezinsregie uitvoeren voor gezinnen met meervoudige problematiek	Medewerkers van andere organisaties kunnen gezinsregie uitvoeren
	Regionaal is er een afsprakenkader ter duiding van gezinsregie	-

	Afspraken over afschalen en afsluiten ten behoeve van normaliseren van de opvoeding en neerwaartse druk	Lokaal is er ondersteuning beschikbaar voor aansluitende stut en steun hulp
	Afspraken over opschalen bij dreigende onveiligheid of ernstige bedreiging in de ontwikkeling van de jeugdige	-

3.6 Aansluiting lokale situatie

Vraag:

1. Hoe kan de aansluiting in de 0-100 teams worden verbeterd?

Regionale formule 2.0:

Stichting Jeugdteams levert gemeenten jeugdprofessionals ten behoeve van de eerder uitgewerkte taken toeleiding, jeugd- en gezinshulp en gezinsregie. Hierbij wordt door afstemming met de gemeente rekening gehouden met bevolkingssamenstelling van de betreffende gemeente/wijk ten aanzien van bijvoorbeeld identiteitsgebonden jeugdhulp en veel voorkomende problematiek.

In de regio zien we dat de aansluiting van de ondersteuning bij opvoeden en opgroeien meer en meer wordt aangesloten op de ondersteuning (-structuur) voor zelfredzaamheidsproblemen voor volwassenen. De gemeente kiest, faciliteert en financiert hoe de aansluiting plaatsvindt op deze ondersteuningsstructuur, de (voor) schoolse periode en verwijzers uit de Jeugdwet.

Vanuit de regionale formule voert de jeugdprofessional alleen de taken uit die een directe relatie hebben met de hoofdtaken toeleiding/toegang, jeugd- en gezinshulp en gezinsregie. Om een goede connectie te maken met het preventieve voorveld is het van belang dat de jeugdprofessionals een netwerk opbouwen met de partijen die hier werkzaam zijn. Daarnaast kan de jeugdprofessional worden ingezet om kennis en deskundigheid bij partijen te vergroten zodat de samenwerking met de teams in de wijk/gemeente wordt verbeterd. Vanuit de regionale formule kan de jeugdprofessional echter geen preventieve taken (zoals bijvoorbeeld schoolmaatschappelijk werk) overnemen. Wanneer gemeenten jeugdprofessionals op deze preventieve taken wil inzetten, dan moeten ze hier (los van de regionale afspraken/formule) afspraken over maken met de Stichting Jeugdteams.

Samenvattend:

- Stichting Jeugdteams houdt bij de levering van jeugdprofessionals rekening met de bevolkingssamenstelling van de betreffende gemeente/wijk ten aanzien van bijvoorbeeld identiteitsgebonden jeugdhulp en veel voorkomende problematiek;
- De gemeente kiest, faciliteert en financiert hoe de aansluiting plaatsvindt op deze ondersteuningsstructuur, de (voor) schoolse periode en verwijzers uit de Jeugdwet.
- Vanuit de regionale formule voert de jeugdprofessional alleen de taken uit die een directe relatie hebben met de hoofdtaken toeleiding/toegang, jeugd- en gezinshulp en gezinsregie. De

jeugdprofessional kan ook worden ingezet om kennis en deskundigheid bij partijen te vergroten, zodat de samenwerking met de teams in de wijk/gemeente wordt verbeterd.

Concreet houdt dit het volgende in:

Aansluiting lokale situatie		
De jeugdprofessionals voeren hun werkzaamheden uit binnen de lokale structuur voor lokale hulp, zorg en ondersteuning en toegang		
	Gelijk in 17 gemeenten, wordt uitgevoerd door en is onderdeel van regionale financiering van Stichting Jeugdteams	Lokaal te bepalen, lokaal te financieren
1. Stichting Jeugdteams levert per gemeente formatie, passend binnen de lokale en regionale budgettaire kaders	De jeugdprofessional positioneert zich in de lokale structuur	De gemeente stelt passende huisvesting beschikbaar
2. Verbinding met algemene voorzieningen opvoed- en opgroei ondersteuning	Jeugdprofessionals hebben kennis van en hebben verbinding met algemene voorzieningen	De gemeente geeft welke algemene voorzieningen dit betreft
3. Verbinding met algemene voorzieningen ter bevordering van de zelfredzaamheid van volwassenen	Jeugdprofessionals hebben kennis van en hebben verbinding met de medewerkers van de zorgstructuur volwassenen	De gemeente faciliteert en bevordert de samenwerking
4. Verbinding met (voor-)schoolse voorzieningen	Jeugdprofessionals staan in contact met voorschoolse voorzieningen ten behoeve signaleren en samenwerken	De betreffende gemeente faciliteert en bevordert de samenwerking
	Met de zorgstructuur van lokale onderwijslocaties wordt samengewerkt voor toegang, jeugd- en gezinshulp en casusregie	De betreffende gemeente faciliteert en bevordert de samenwerking
	Met samenwerkingsverbanden onderwijs wordt samengewerkt voor toegang, jeugd- en gezinshulp en casusregie	De betreffende gemeente faciliteert en bevordert de samenwerking
4. Verbinding met verwijzers Jeugdwet	Met lokale huisartsen wordt samengewerkt voor toegang, jeugd- en gezinshulp en casusregie	De betreffende gemeente faciliteert en bevordert de samenwerking
	Met de jeugdartsen wordt samengewerkt voor toegang, jeugd- en gezinshulp en casusregie	De betreffende gemeente faciliteert en bevordert de samenwerking

4 Bijlagen

Bijlage 1

Beleidscontext transformatie en jeugdhulp Jeugdwet

Transformatie

- Preventie en uitgaan van eigen verantwoordelijkheid en eigen mogelijkheden (eigen kracht) van jeugdigen en hun ouders, met inzet van hun sociale netwerk,
- Demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren door onder meer het opvoedkundig klimaat te versterken in gezinnen, wijken, scholen en in voorzieningen als kinderopvang en peuterspeelzalen,
- Eerder de juiste hulp op maat te bieden om het beroep op dure gespecialiseerde hulp te verminderen,
- Integrale hulp aan gezinnen volgens het uitgangspunt 'één gezin, één plan, één regisseur'; door ontschotting van budgetten ontstaan meer mogelijkheden voor betere samenwerking en innovaties in ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en gezinnen,
- Meer ruimte voor professionals om de juiste hulp te bieden door vermindering van regeldruk
- Betrokken professionals die sociale netwerken in de omgeving van het gezin weten in te schakelen en die kunnen samenwerken met vrijwilligers en familieleden en hun kracht weten te benutten.⁵

Kwaliteit van de jeugdhulpaanbieder in de Jeugdwet

- De jeugdhulpaanbieder verleent verantwoorde hulp, waaronder wordt verstaan hulp van goed niveau, die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verleend en die is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige of ouder.
- De jeugdhulpaanbieder organiseert zich op zodanige wijze, voorzien zich kwalitatief en kwantitatief zodanig van personeel en materieel en dragen zorg voor een zodanige verantwoordelijkheidstoedeling, dat een en ander leidt of redelijkerwijs moet leiden tot verantwoorde hulp.
- De hulpverlener neemt bij zijn werkzaamheden de zorg van een goede hulpverlener in acht en handelt daarbij in overeenstemming met de op hem rustende verantwoordelijkheid, voortvloeiende uit de voor die hulpverlener geldende professionele standaard.

⁵ Memorie van toelichting Jeugdwet, pag 2

4.1 Bijlage 2

Regionale formule in het BRTA

In september 2014 is de formule Jeugdteams Zuid-Holland Zuid 'samen doen wat nodig is' verschenen. Door jeugdhulpaanbieders en gemeenten zijn de plannen uit het Beleidsplan Jeugdhulp vertaald naar een transformatie van hulp, zorg en ondersteuning in gemeenten.

De kern van deze notitie is opgenomen in het Beleidsrijk Regionaal Transitie Arrangement en daarmee is de basis gelegd voor de inrichting en uitvoering van de toegang en jeugdhulp in de 17 gemeenten. Hieronder de hoofdpunten.

Hoofddoelen jeugdteam

- Meer jeugdigen groeien op tot zelfredzame burgers en meer opvoeders zijn zelfredzaam
- Meer sociale netwerken en gezinnen en buurten zijn actief
- Het jeugdteam versterkt de sociale opvoedomgeving
- Het jeugdteam werkt hulpvraaggericht en probeert zoveel als mogelijk maatwerk te leveren; hierbij krijgt de professional autonomie en neemt de verantwoordelijkheid om dit te realiseren. Dit gebeurt binnen de grenzen van de standaarden van zijn professie;
- De jeugdprofessional draagt bij aan het maatschappelijk rendement; meer doen voor minder;
- Het gezin voert de regie en wordt daarin ondersteund door de jeugdprofessional (één gezin, één plan, één regisseur)

Taken van het jeugdteam

- Samenwerking met de basisvoorzieningen (Centrum voor Jeugd en Gezin, medische verwijzers, schoolmaatschappelijk werk, onderwijs, jongerenwerk, politie, etc)
- Samenwerking met vrijwillige zorg en ervaringsdeskundigen
- Het opstellen van het integraal ondersteuningsplan (een regisseur, een plan) waarbij de verschillende leefdomeinen (bijvoorbeeld thuis en school) van het kind en gezin met elkaar worden verbonden
- Het uitvoeren van basisdiagnostiek en screening
- Het verlenen van generalistische basisondersteuning vanuit de Geestelijke Gezondheidszorg, zorg voor (licht) verstandelijk beperkten en jeugd&opvoedhulp
- Het verlenen van crisishulp, bij crisissituaties die of buiten de beschikbare capaciteit en/of competenties van het Jeugdteam vallen of buiten kantoor tijd, wordt de crisishulp in eerste instantie ingezet vanuit de regionale crisisdienst
- Het inschakelen van de regionale zorgmarkt/toeleiding
 - Het inschakelen van het Diagnostiek en Advies Netwerk
 - Het inschakelen van de crisisdienst (24 uur per dag, 7 dagen per week)

- Het inschakelen en samenwerking met jeugdbescherming, jeugdreclassering en de Raad voor de Kinderbescherming
- Het beoordelen welke specialistische zorg nodig is, het geven van een advies voor een beschikking specialistische zorg die door de Serviceorganisatie wordt afgegeven
- Het beoordelen of een persoonsgebonden budget (PGB) noodzakelijk is en het afgeven van een advies aan de Serviceorganisatie zodat een beschikking afgegeven kan worden
- Binnen het jeugdteam zullen de jeugdprofessionals (minimaal HBO opgeleid, conform de Jeugdwet) operationeel zijn vanuit de verschillende werkgebieden (jeugd & opvoedhulp, Jeugd Geestelijke Gezondheidszorg en Jeugd (licht) Verstandelijke Beperkte Zorg)
- De Jeugdprofessionals beschikken over een T-profiel waarbij ze allen eenzelfde generalistische basiskennis hebben, aangevuld met dieptekennis vanuit het eigen werkgebied.
- Bij het samenstellen van de jeugdteams worden specifieke behoeften in een gebied, zoals het kunnen bieden van identiteitsgebonden zorg, meegenomen.